

Poišči v Mladem rodu

STRAN

5 ..... Miki in Mira na

8 ..... Obisk

18 ..... Pes

14 ..... Jemo in

3 ..... Pri

34 ..... Kako nastane

11 ..... Zimsko

Vozi v velikih mestih:

Ob 70-letnici Mladega roda smo razpisali natečaj „Moj Mladi rod“.

Na fotografiji ali risbi, ki jo pošlješ na urednistvo@mladirod.at, lahko prikažeš sebe z Mladim rodom ali kate-rokoli sceno, na kateri je Mladi rod v središču pozornosti. Rok za oddajo: **5. marec 2021.**

Več o natečaju izveš na spletni strani www.mladirod.at.

Rešitev pošlji najkasneje do **5. februarja 2020** na urednistvo@mladirod.at

Misel
meseca

Rešitev uganke v Mladem rodu za november-december 2020 so poslali:

Felix Kikel, Matija Lobnig (LŠ 24 Celovec), Jayden Wertschnig, Fabio Hirzberger, Marie Jereb, Lisa Kopp, Theodor Pasnocht, Lorenz Pasnocht (LŠ Diča vas, VS Gödersdorf), Elena Virzi, Jana Eicher, Samuel Kollmann, Sebastian Paulitsch, Sebastian Bierbaumer in Lukas Petek (LŠ Šentpeter na Vašinjah), Maximilian Piuk (Riegersdorf), Stephan Visotschnig (LŠ Pliberk)

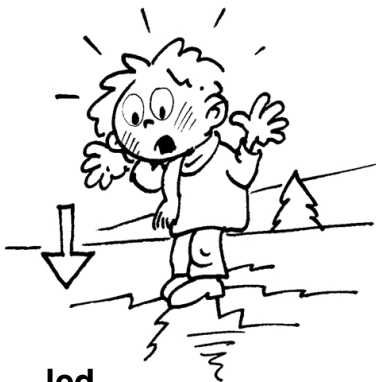
Zima

1 VAJA: Zamenjaj podčrtane besede z drugimi pridevniki.
S sošolcem ali sošolko najdi čim več primerov.

snežinka

Snežinka je majhna.
Snežinka pade na hišo.

led

Na jezeru je led.
Mira gre na led.

snežak

Snežak je debel.
Pri šoli je debel snežak.

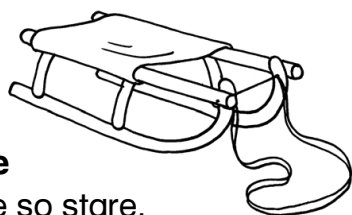
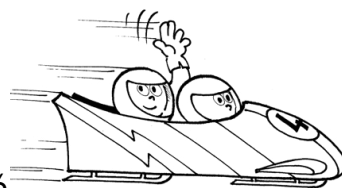
kepa

Kepa je bela.
Mira vrže kepo.

bob

Bob je rdeč.
Toni ima rdeč bob.

sanke

Sanke so stare.
Niko ima stare sanke.

sneg

Sneg je bel.
Na travniku je sneg.

Napiši besede.

s							1	

s			

s					2	

l		

s				3	

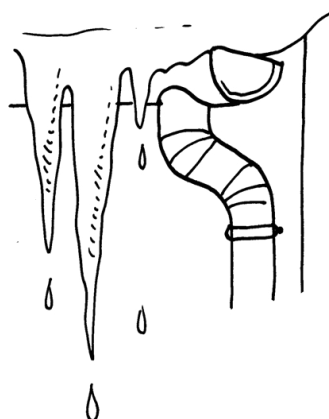
					i

k				4

d						

b		

l								5			

ledena sveča

Ledena sveča je dolga.
Vidim ledeno svečo.

smuči

Smuči so nove.
Marko se rad smuča.

drsalke

Drsalke so nove.
Nina ima nove drsalke.

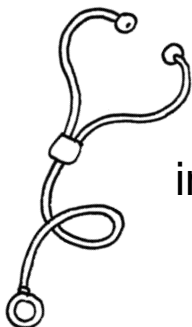

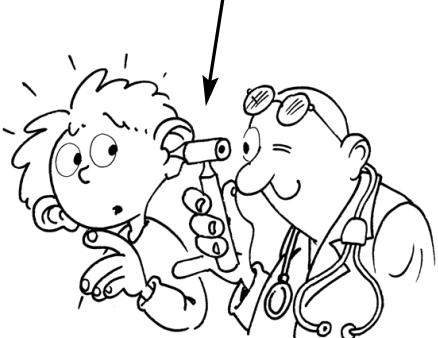
Rešitev: Otroci pozimi radi pijejo

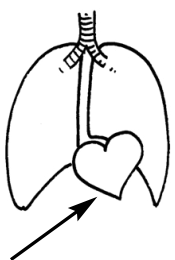
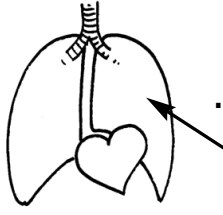
1	2	3	4	5

Pri zdravniku

srce   usta   pljuča
ušesa   toplomer   recept
lopatke   stetoskop

Zdravnik ima in . Na mizi so tudi .

Zdravnik pogleda v in .

Poslušaj in .

Zdravnik zapiše .

Mili Hrobath

Ugrizni, pokusi!

Dobro malico
imam,
ti pokusiti
jo dam.

Na kruhu
sir in maslo –
hmm, dišita
krasno!

Še redkvice
in sadje,
da učim
se lažje.

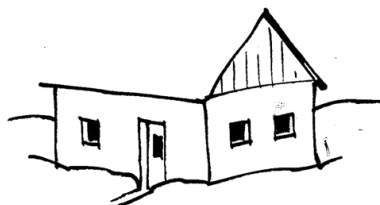
Zima

Nariši, kar manjka.

Na avtu
je snežinka.

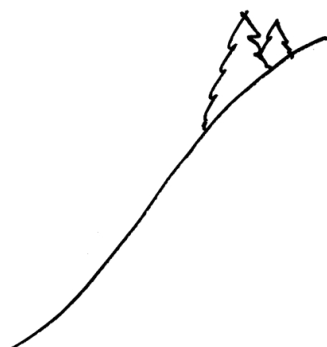
Na hiši
leži sneg.

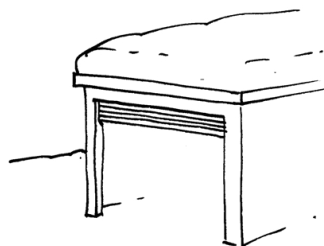
Pri hiši
je snežak.

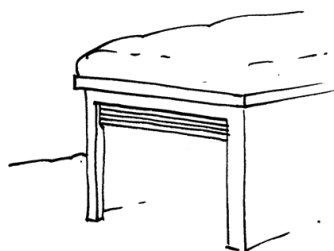
Na cesti
je led.

Na bregu
so sanke.

V garaži
stojijo smuči.

V garaži
je rdeč bob.

Na travniku
je kepa.

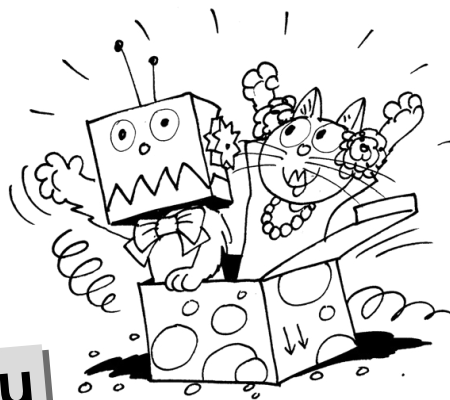

Mira ima
drsalke.

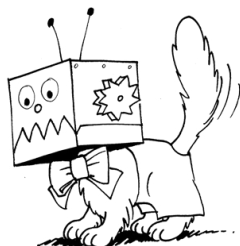

S strehe visi
ledena sveča.

Maček Miki in muca Mira

...na pustovanju

Maček Miki
se našemi.

Muca Mira
se šminka.

Maček Miki
pleše z mucu Miro.

Muca Mira
skače.

Maček Miki
poje pesem.

Muca Mira
je krape.

Maček Miki
pije sok.

Muca Mira
meče konfete.

Podčrtaj glagole.

Povej, kaj bosta Miki in Mira delala jutri. Miki se **bo** .....

Povej, kaj sta Miki in Mira delala včeraj. Mira se **je** .....

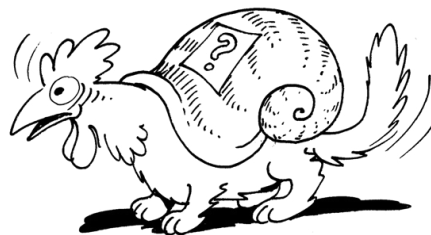
Uganke

Preberi in označi pravilni odgovor.

Ima mehek kožuh.
Rada sedi ob peči.
Zelo rada lovi miši.

☐ polž   ☐ mačka   ☐ kura

Pade iz oblaka.
Je bela in mrzla.
Obleži na strehi in na drevesu.

☐ snežinka   ☐ dež   ☐ zvezda

Je okrogla in sladka.
Na njej so sveče.
Mama jo speče za rojstni dan.

☐ korenje   ☐ darilo   ☐ torta

To je sestra moje mame.
Njena mama je moja babica.
Njen brat je moj stric.

☐ sestra   ☐ teta   ☐ učiteljica

Še sam_ sestavi uganko.

Smučarji

Smučar Samuel

To je Samuel.
Rad se smuča.
Najraje se smuča na Peci.
Samuel ima nove smuči in novo čelado.
Čelada je črna, bela in rumena.
Smuči so zelene in rdeče.
Samuel ima stare smučarske čevlje.
Tudi palice so stare.

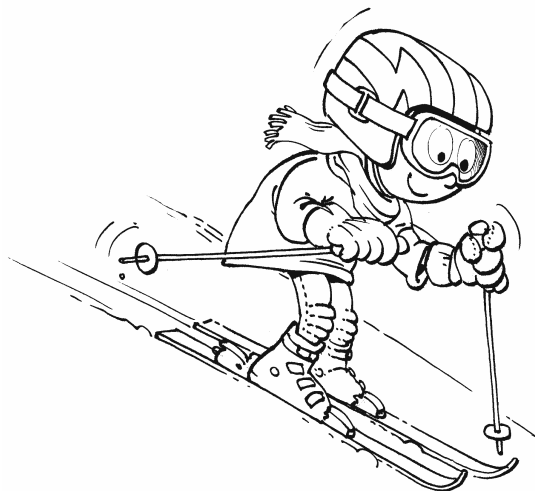
Smučarka Nina

To je Nina.
Nina je smučarka.
Nina ima kratke smuči.
Smuči so bele in modre.
Nina nima čelade.
Nosi toplo kapo.
Na kapi ima sončna očala.
Rokavice so črne.

Smučar Jonas

To je Jonas.
Jonas je zelo dober smučar.
Ima hitre smuči.
Na glavi ima čelado.
Čelada je črno-bela.
Rad vozi tekme.
Doma ima že mnogo pokalov in medalj.
Jutri bo tekmoval na Osojščici.
Prejšnji teden je tekmoval na ledeniku.

Obisk zdravnice

Jana je bolna. Kiha, kašlja in boli jo grlo. Boli jo tudi glava. Teče ji iz nosu. Ves čas potrebuje robčke. Ima tudi vroče čelo. „Gotovo imaš gripo,“ reče mama. „Poklicala bom zdravnico.“ Zdravnica pride z veliko torbo. V torbi ima toplomer, stetoskop, lopatko, kapljice in tablete. Zdravnica pregleda Jano. S toplomerom izmeri temperaturo. Jana ima vročino. S stetoskopom posluša srce, pljuča in trebuh. Z lopatko pogleda v usta. Zdravnica pogleda tudi v ušesa. „Imaš gripo, Jana. Nekaj dni moraš ostati v postelji. Tu imaš kapljice in tablete. Mama pa ti bo skuhala čaj.“

Nariši besede iz besedila.

robček	velika torba	toplomer	kapljice	čaj

Kaj je prav? Označi.

Jana je

☐ bolna

☐ zdrava.

Jana

☐ kiha in skače

☐ kiha in kašlja.

Zdravnica pogleda Jani v

☐ usta

☐ nos.

Zdravnica dá Jani

☐ čokolado

☐ kapljice.

Zdravnica ima v torbi

☐ toplomer, stetoskop in kapljice

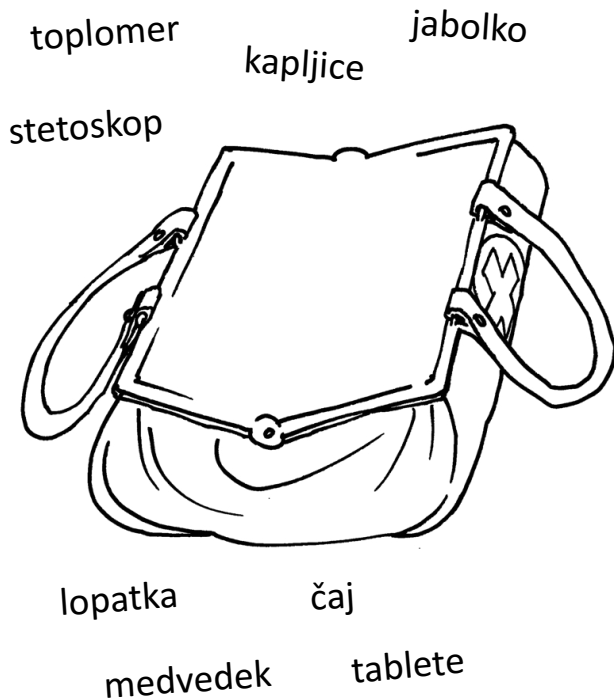
☐ toplomer, mikroskop in kapljice.

Obkroži in nariši, kaj spada v zdravniško torbo.

Zaigrajte dialog. Lahko zamenjate podčrtane besede s svojimi.

Pri zdravniku

Zdravnik: Dober dan, kako ti gre?

Otrok: Ne tako dobro.

Zdravnik: Kaj te boli?

Otrok: Boli me koleno.

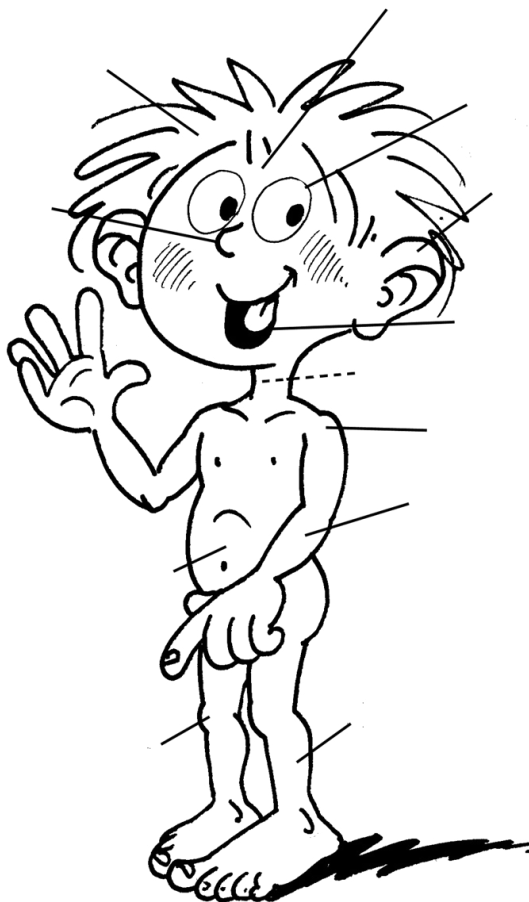
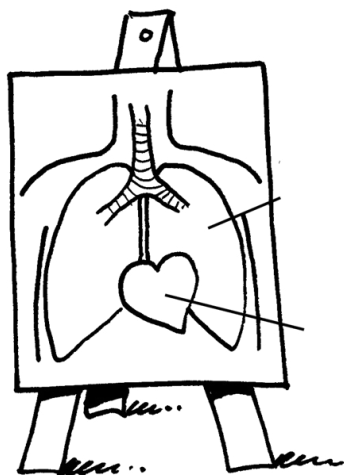
Zdravnik preišče otroka.

Zdravnik: Najboljše bo to mazilo.
Pa še obveza. To bo pomagalo.

Otrok: Hvala lepa.

Pripiši dele telesa.

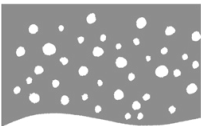
srce, pljuča, glava, čelo, nos, usta, uho, oko, grlo, trebuh, roka, rama, noga, koleno

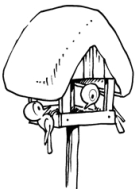
Zimsko veselje

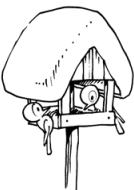

⑤	⑫	⑨	⑪
kepa	led	jelka	smuči
⑩	②	①	⑥
zajček	snežinka	ptička	sanke
⑦	③	④	⑧
ptičja hišica	drsalke	srna	snežak

Zimsko veselje

Mrzlo je. padajo z neba. Kljub temu smo radi zunaj.

Pri se zbirajo . Lačne so. Ker je veliko

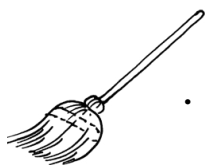
snega, jejo hrano pri . Tudi

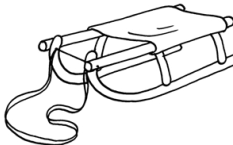

iščeta hrano. Gregor in Franc sta pri veliki jelki in gradita

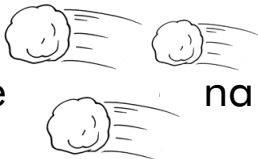
. Na glavo mu posadita . V roko mu vtakneta

. Ko je končan, se usedeta na in

se peljeta po bregu. Mala Ida se drsa na . Tudi

njena mama si je obula . Držita se za roki in tako hitro

drsita po . Toda oče jima nagaja in meče na

. Mama zakliče: „Vzemi svoje in se spusti po klancu!

Obleka

Preberi in pobarvaj.

Rokavice pobarvaj rumeno.

Pulover pobarvaj rdeče.

Kapo pobarvaj zeleno.

Škornje pobarvaj rjavo.

Krilo pobarvaj rožnato.

Plašč pobarvaj sivo.

Hlače pobarvaj črno.

Nogavice pobarvaj vijoličasto.

Srajco pobarvaj oranžno.

Čevlje pobarvaj modro.

☐ rdeče

☐ modro

☐ zeleno

☐ rumeno

☐ sivo

☐ oranžno

☐ črno

☐ rjavo

☐ rožnato

☐ vijoličasto

Vse drugo pobarvaj po svoji volji.

KONJIČEK MATIČEK

Pozdravljeni
v novem letu!
Tokrat sem pripravil
prve poštevanke.
Mislim, da ne bo težav!
Tvoj Matiček

Zapiši ustrezne račune.

Kaj spada skupaj?

Pobarvaj z isto barvo.

KRAT 10

$2 \cdot 10 =$ dvajset

štirideset

$1 \cdot 10 =$ deset

petdeset

sto

devetdeset

trideset

šestdeset

osemdeset

sedemdeset

KRAT 2

$1 \cdot 2$

šestnajst

osem

$4 \cdot 2$

dvanajst

dva

deset

$8 \cdot 2$

dvajset

štirinajst

$3 \cdot 2$

$5 \cdot 2$

štiri

$2 \cdot 2$

$6 \cdot 2$

$7 \cdot 2$

šest

$9 \cdot 2$

$10 \cdot 2$

osemnajst

Nadaljuj in poveži.

KRAT 5

$1 \cdot 5 =$

deset

$2 \cdot 5 =$

pet

petnajst

petindvajset

dvajset

trideset

petinštirideset

petintrideset

štirideset

petdeset

KRAT 3

dvanajst

petnajst

$1 \cdot 3 =$ tri

šest

osemnajst

enaindvajset

trideset

štiriindvajset

devet

sedemindvajset

Jemo in pijemo

▶ Dopolni.

Zjutraj jemo _____ .

malico

zajtrk

Dopoldne jemo _____ .

kosilo

Opoldne jemo _____ .

večerjo

malico

Popoldne jemo _____ .

Zvečer jemo _____ .

Nariši. Moja najljubša malica v šoli:

Kaj rad_ješ in piješ?

Za zajtrk rad_ jem _____ in pijem _____ .

Za kosilo rad_ jem _____ in pijem _____ .

Za večerjo rad_ jem _____ in pijem _____ .

Anka Jernej

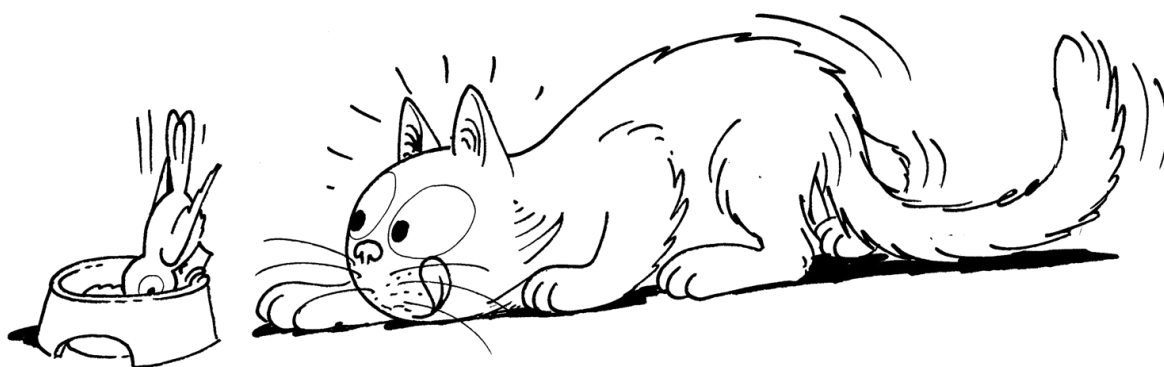
Zjutraj

Brž moram vstati,
v šolo se podati.

Mama veselo me pozdravi,
skodelico mleka na mizo postavi,
še kruha z medom mi namaže,
da v šoli godilo se mi bo lažje.

Zakaj se maček šele po zajtrku umije

Nekoč je zgodaj zjutraj vrabček priletel na balkon in sedel na rob mačkove skledice, da bi se posladkal z njegovo hrano.

Maček pa se je pritajil, priplazil, planil na vrabčka in hop! Hams! Imel ga bo za zajtrk.

Ubogi vrabček! Ves se trese, pa si le še upa začivkati: „Gospod maček! Kako si ti velik in negovan in gosposki! Res je čudno, gospod maček, da boš zajtrkoval, ne da bi se prej umil.“

Mačka je bilo sram. Pozabil se je umiti pred jedjo! Še otroci se umijejo! Brž je položil vrabca na tla in si začel z jezikom umivati tačice.

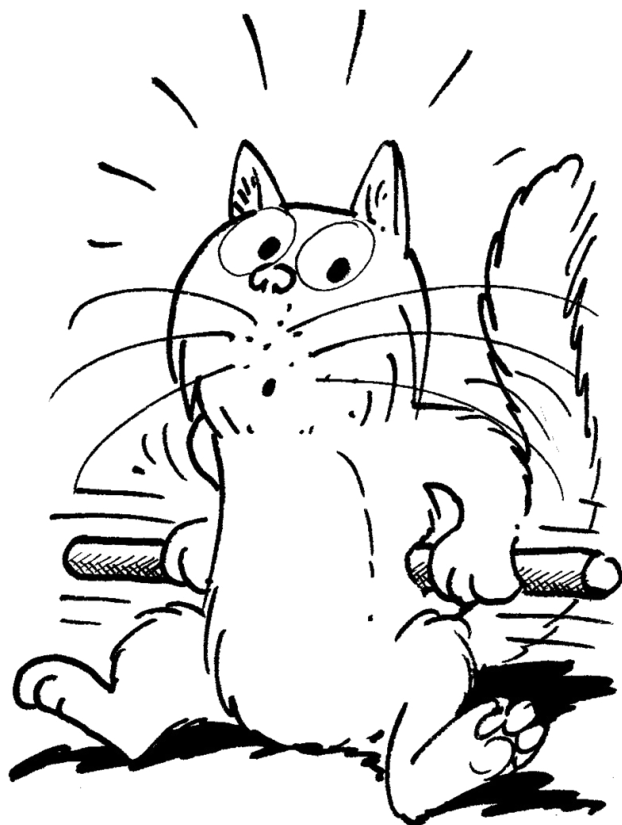
Vrabček pa frk! Samo na to je čakal. Zafrfotal je in odletel: „Adijo, gospod maček!“

Kako je bil maček hud. Kar pihal je! In jezo je zamijavkal: „Ne briga me, če sem gosposki ali ne. Nikoli več se ne bom umil pred zajtrkom, zmeraj šele po njem!“

Oskar opazuje jazbeca

Težave s krvnim tlakom so se Oskarju uredile s trebušnim dihanjem. Kljub temu se po pripetljaju s psom še ni čutil popolnoma sproščenega. V mišicah je čutil napetost in bolečine, ki se jih ni mogel znebiti. Ko je že obupaval, je opazil, kako si jazbec drgne hrbet ob drevesu. Upal je, da se z enakim početjem lahko znebi napetosti in bolečin v mišicah.

Najprej se je drgnil ob drevesu, nato si je poiskal palico in si z njo začel masirati mišice, ki so ga bolele. Na začetku je zelo bolelo. Kljub temu je v naslednjih dneh nadaljeval masažo s palico. Iz dneva v dan ga je manj bolelo. Mišice pa so se vedno bolj sproščale. Čez teden dni se je odpravil na sprehod s sproščenimi mišicami, kakršne je imel pred „srečanjem“ z lajajočim psom.

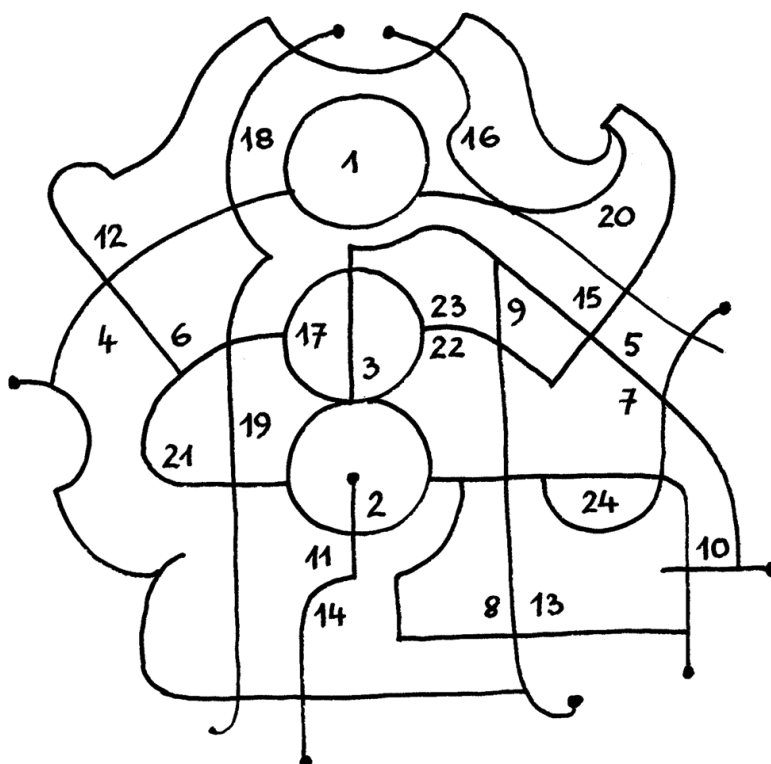
Obleka

Pravilno poveži dele stavkov. Spodaj pobarvaj ustrezno polje.
Pravilne stavke prepisi v zvezek.

Na roke si nataknem	pulover.	1	Pozimi si obujem	sandale.	13
	rokavice.	2		škornje.	14
Če grem ven, obujem	čevlje.	3	Na treningu si oblečem	športne hlače.	15
	spodnje hlače.	4		krilo.	16
Babica mi je spletla	hlače.	5	Katarina rada nosi	krilo.	17
	pulover.	6		šolsko torbo.	18
Ata obleče	majico in kravato.	7	Če je mrzlo, obleče Mara	topel plašč.	19
	srajco in kravato.	8		bikini.	20
Če je mrzlo, dam na glavo	kapo.	9	Okoli vratu si zavežem	majico.	21
	nogavice.	10		šal.	22
Na noge si nataknem	nogavice.	11	Eva je oblekla lepo	obleko.	23
	rokavice.	12		rožo.	24

Pes Balu

Daniel in Jana se igrata v snegu. Kepata se. Mimo pride Julija in ju pozdravi. Ni sama, ob njej se sprehaja pes. Julija pripoveduje, da si je sosed, gospa Milena, zlomila nogo. Deklica opravi vsak dan dva dolga sprehoda z njenim psom Balujem. Prijazna deklica ljubi pse in se rada ukvarja z njimi. Pokaže Danielu in Jani, kaj je psa že vse naučila. Julija mu veli: „Sedi.“ Pes se usede. Julija ukaže: „Daj taco.“ Pes ji da taco. Pripoveduje, da za vsak trik, ki ga pes dobro obvlada, dobi od gospe Milene 10 €. Denar, ki ga zasluži, da v hranilnik.

1. Pobarvaj pravilne izjave.

Daniel in Jana plavata.	Mimo pride Luna.
Vsak dan gleda film.	Soseda Milena si je zlomila roko.
Julija ljubi pse.	Julija gre dvakrat na dan s psom na sprehod.
Pes se polula.	Julija nauči psa razne trike.
Psu je ime Balu.	Pes ji dá taco.
Julija si kupi sladkarije.	Denar, ki ga zasluži, da v hranilnik.

2. Napiši manjkajoče glagole.

nedoločnik	jaz sedanjik, 1. oseba ednine	ti sedanjik, 2. oseba ednine	mi sedanjik, 1. oseba množine
igrati se	(jaz) se igram	ti se igraš	mi se igramo
	držim		
			ukažemo
pomagati			
		ljubiš	
	se naučim		

3. Vstavi glagole v pravilni obliki.

se naučiti	opraviti	obvladati	varčevati	ljubiti

Ona ..... vsak dan dva dolga sprehoda.

Pes se ..... trike.

Ona ..... denar.

Julija ..... pse.

Pes Balu ..... razne trike.

Označi enake končnice glagolov z isto barvo.

(jaz) se naučim	on obvlada	ti varčuješ
ti se naučiš	mi obvladamo	ona varčuje
mi se naučimo	ti obvladaš	(jaz) varčujem

5. Raziskujemo besede.

Jaz delam. Ti delaš. Deklica dela. Fant dela. Mi delamo.

ljubiti	naučiti se	varčevati
(jaz) ljubim	(jaz)	(jaz)
ti	ti	ti
on	on se nauči	on
mi	mi	mi varčujemo

To sem spoznal_:

Glagoli v jaz-obliki se končajo na .....

Glagoli v ti-obliki se končajo na .....

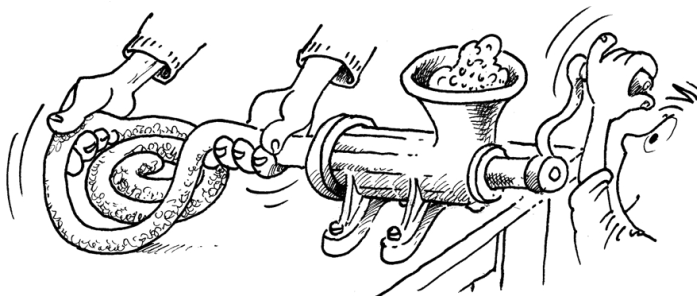
Glagoli v on/ona/ono- obliki se končajo na .....

Glagoli v mi- obliki se končajo na .....

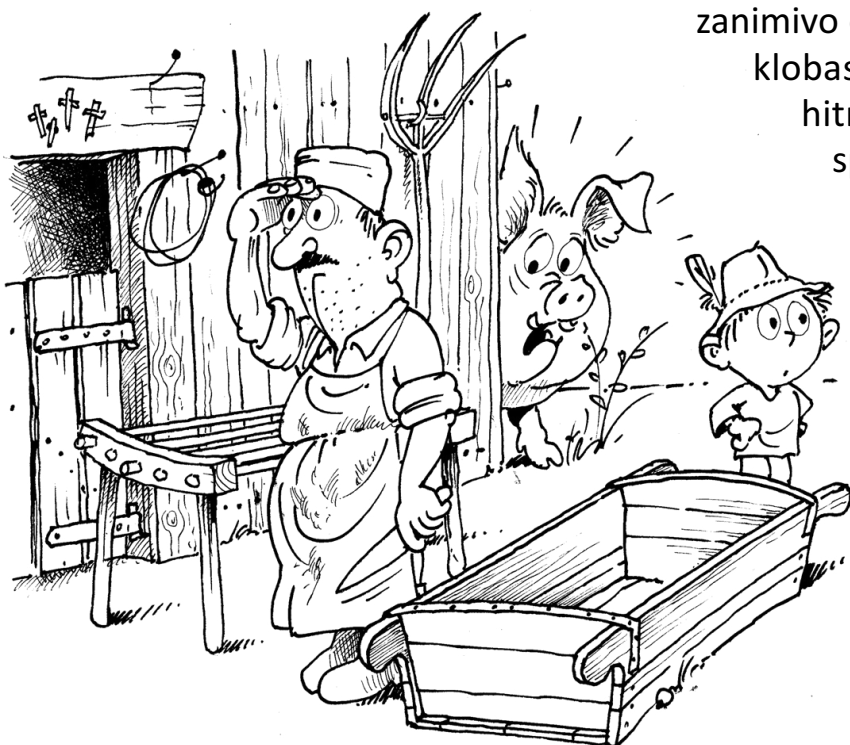
Spomini na domače koline

Kot povsod na kmetijah so bile tudi na domačiji mojih starih staršev koline nekaj povsem navadnega. Otroci smo doraščali v okoliščinah, kjer so bile domače živali dragocen del vsakdanjega preživljanja. Bodisi tople volnene nogavice, ki jih je spletla babica ob dolgih zimskih večerih, ali svinjska pečenka, ki smo jo užili ob nedeljah. Vse to in še mnogo drugih reči so nam dajale domače živali: volno, mleko, sir, meso, jajca itd. Seveda smo otroci z največjo napetostjo čakali na koline prašiča v pustnem času. Stric, ki se je izučil za mesarja v Labotski dolini in tja hodil največkrat peš po tri ure, je s spretno roko zaklal žival, jo nato „orov“ v parni vodi, jo obesil na trinožno stojalo, presekal v sredini in ji odvezal drobovino. Vsi, posebno še mi otroci, smo

nestrpno čakali na sveža jetra, ki jih je mati na ta dan pražila in cela družina se je zbrala ob tej izredno dobri jedi. Ko so se potem delale klobase, smo tudi mi otroci lahko prispevali svoj delež. Preden pa je bilo tako daleč, je stric moral še oprati čreva, v katera se je nato natlačila dobro dišeča zmes iz svinjskega mesa in na majhne kocke narezanega špeha. Kako sem občudoval strica, ki je v ledeno mrzli vodi „žliemav črieve“, kakor smo mi imenovali čiščenje črev. Ko je bilo vse pripravljeno, se je začelo zame najbolj zanimivo delo. V strojček za polnjenje klobas sem dajal zmes in hkrati

hitro vrtel ročico. Stric pa je s spretno roko zavijal klobase v pravo dolžino. Nato jih je zlagal na posebne palice, na „rožle“, in jih spravil v dimnico, kjer so se nekaj časa sušile. Za pravi dim pa je skrbel dedej, ki je za to odgovorno delo imel največ izkušenj. Še danes se rad spominjam časa kolin in ob tem začetim okus in vonj tistih davnih dni.

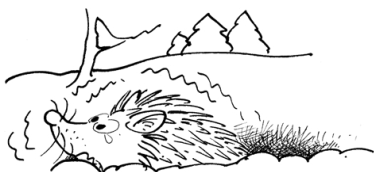
Beri – vadi – igray se Izreži kartice za besedne in stavčne vaje. Stopnjuh v vseh oblikah.	pridevnik mrzel bolj mrzel najbolj mrzel	pridevnik lušten bolj lušten najbolj lušten
pridevnik utrujen bolj utrujen najbolj utrujen	pridevnik prestrašen bolj prestrašen najbolj prestrašen	pridevnik nesrečen bolj nesrečen najbolj nesrečen
pridevnik bolan bolj bolan najbolj bolan	pridevnik lačen bolj lačen najbolj lačen	pridevnik ponosen bolj ponosen najbolj ponosen

pridevnik

Vsak teden obišče
prijatelja.
Lušno je.

pridevnik

Ježek Jan gazi
po snegu.
Mrzlo je.

Ježek Jan

pridevnik

Jan zgubi desno
nogavico.
Nesrečen je.

pridevnik

V gozdu sreča lisico.
Prestrašen je.

pridevnik

Jan počiva v
naslanjaču.
Utrujen je.

pridevnik

Zmaga pri
smučarski tekmi.
Ponosen je.

pridevnik

Ježek grize jabolko.
Lačen je.

pridevnik

Jan leži v postelji.
Bolan je.

12 mesecev za naše okolje

Ob začetku leta oblikujemo nove navade.
Vsak mesec postavimo eno stvar v ospredje.

1. mesec januar/prosinec:

Ločevanje odpadkov

Doma pripravimo škatle ali vreče, v katere razvrščamo odpadke in jih potem odnesemo v prave zabojnike. Imamo zabojnike za: papir, steklo, embalažo, bio-odpadke, ostanke odpadkov in nevarne odpadke.

2. mesec februar/svečan:

Vrečke za večkratno uporabo

V trgovino gremo s svojo vrečko iz blaga. S seboj vzamemo tudi vrečke iz blaga za nakup sadja in zelenjave. Umazane vrečke lahko preprosto operemo.

3. mesec marec/sušec:

Steklenica za vodo

Priskrbimo si steklenico za vodo iz stekla ali jekla, ki jo lahko uporabljamo več let. Namesto plastičnih slamic kupimo jeklene, bambusove ali steklene.

4. mesec april/mali traven:

Pot v šolo

V šolo gremo peš, s kolesom, z avtobusom ali vlakom.

5. mesec maj/veliki traven:

Varčujemo s papirjem

Da varčujemo papir, ga porišemo ali popišemo na obeh straneh. Pri brisanju rok uporabimo manj papirnatih brisačk.

6. mesec junij/rožnik:

Nepotrebne stvari

Stvari, ki jih ne uporabljamo več, prodamo na boljšem trgu ali jih komu podarimo. Stvari, ki jih ne rabim, ne kupim.

7. mesec julij/mali srpan:

Zmanjšanje onesnaževanja s plastiko

Ob potokih, rekah, jezerih in obali pobereмо plastične odpadke vzdolž sedmih korakov.

8. mesec avgust/veliki srpan:

Sezonska in regionalna hrana

Jemo sezonsko in regionalno sadje in zelenjavo iz bližnjega sadovnjaka ali vrta.

9. mesec september/kimavec:

Varčujemo z energijo

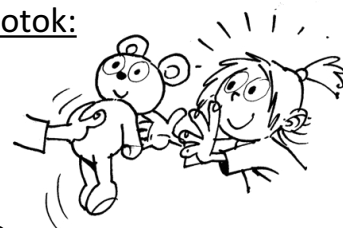
Ugasnemo luč, ko gremo iz prostora. Izklopimo računalnik ali televizijo, ko je ne potrebujemo več. Tako vsaj ne porabljamo elektrike brez potrebe.

10. mesec oktober/vinotok:

Izmenjava igrač/oblek

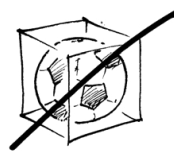
Uporabnih in lepo ohranjenih igrač ne zavržemo. Rajši jih prodajmo ali podarimo naprej. Dobra ideja je tudi izmenjava igrač ali obleke.

11. mesec november/listopad:

Plastična embalaža

V trgovini izbiram izdelke s čim manj plastične embalaže. Določeno embalažo lahko ponovno uporabimo.

12. mesec december/gruden:

Hrana

Hrane ne mečem stran. Premislimo, kaj si lahko skuhamo iz ostankov.

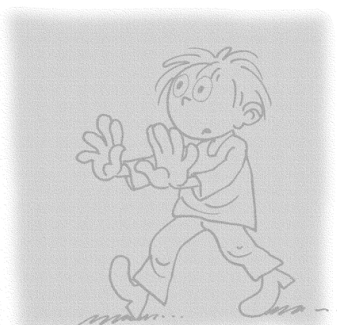
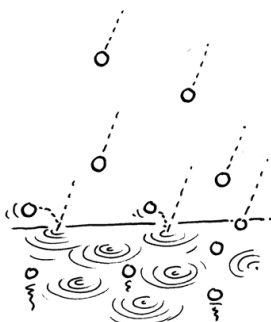
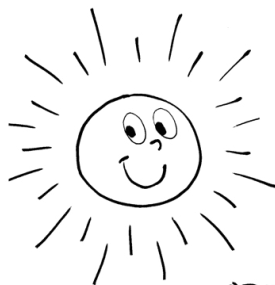
Vreme

O vremenu slišimo po televiziji, radiu, beremo v časopisu ali na spletu. O vremenu premišljujemo ali govorimo, kadar zapustimo hišo, da bi našli odgovor na vprašanje, kaj bomo danes oblekli. Bo toplo, mrzlo, mokro? Vreme nastane zaradi naravnih pojavov v ozračju, kot so temperatura, vlaga, zračni tlak in drugih.

Vremenski pojavi

Poveži s sliko.

dež

sneg

sonce

megla

burja

mavrica

toča

- V letnem krogu imamo štiri obdobja, ki nam po navadi ponujajo različno vreme. Ali jih moreš naštet?
- Pri temperaturah okoli 0 stopinj ali manj zmrznejo vodne kapljice in padavine dobijo šeststerokotno obliko. Vsaka zgleda drugače – kako se imenuje?
- Ali veš, kaj je ... rosa?
... slana?

Pozanimaj se in se pogovori s sošolcem ali sošolko.

▶ VAJA:

Nekaj dni vedno ob istem času opazuj vreme. Svoja opažanja zabeleži v tabelo. Nato primerjaj z vremensko napovedjo za ta dan:

dan/datum	temperatura	sonce	padavine	megla/oblačno	drugo

Dodatna vaja:

Enkrat na dan poslušaj po radiu poročila v slovenščini, poročilom sledi vremenska napoved. Ali pa po spletu poišči stran s slovensko vremensko napovedjo. Zapiši si nekaj primerov take vremenske napovedi!

▶ POMNI!

Vreme se močno spreminja. Letni časi se premikajo. Ne nastopajo več v tako izraziti obliki in v mesecih, kakor smo jih navajeni in kakor naj bi to bilo. To vse je posledica spreminjanja podnebja na naši Zemlji. Spreminjanje podnebja in povišanje temperature sta med drugim posledici brezobzirnega ravnanja z našo naravo.

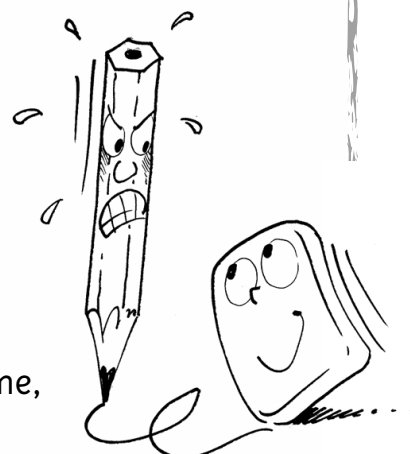
Vojan Tihomir Arhar

Nasprotnika

Tožil svinčnik je radirko iz sosednje hiše:
„Kar zračunam, kar zapišem,
vse mi ona zbriše!”

Jokal je, konico zlomil,
možu se zasmilil,
v kotu svinčnik je tolažil,
ga lepo ošilil.

A radirka kot radirka
se ne da iz tira:
kar pod svinčnikom nastane,
vse mu poradira.

Fran Levstik

Mačka, miš in miška

(odlomek, pridobljeno iz Wikivira)

Mačka: Miška moja, pojdi sem, s teboj se igrati čem; rada bi te gladila, plesati navadila.

Miš: Dete ljubo, pazi mi, k mački ti ne lazi mi!

Mačka: Kup orehov jaz imam; pridi k meni, vse ti dam.

Miška: Poslušajte, mati vi, kaj mi teta govori! Naj nu smuknem tja lepo, jedrce je le sladko.

Miš: Dete, molči, umikaj se, mački ne dobričaj se!

Mačka: Vidiš, debeličica, tukaj je potičica, polna masla in medu, grozdnih zrnec in sladu.

Miška: Mati, mati, naj nu grem; teta dobra je ljudem.

Miš: Oj, ne hodi ji k nogam! Teta misli tebe ham.

Miška: Mati, gleda prelepo izpod čela nje oko.

Mačka: Nič se mene ti ne boj, teci semkaj, tam ne stoj! (*Miška smukne k mački.*)

Miška: Mati, mati, oj gorje! Med zobmi drži me že.

Slovarček: čem – hočem, dete – otrok, nu – no, ham – pojedla

Preberi pogovor in podčrtaj glagole v velelniku. Izpiši jih in tvori pogojnik.

Mačka vabi miško.		Miš svari miško.	
Velelnik	Pogojnik: Miška naj ...	Velelnik	Pogojnik: Miška naj ...
pojdi	bi šla	pazi	bi pazila
p		ne l	
ne b		molče - molči	
t		u	
		se	
ne s		ne	
		se	
		ne h	

Smiselno dopolni z glagoli v ustrezni obliki.

dati pojesti plesati imeti gladiti igrati smukniti

Mačka je miški govorila, da bi se z njo rada ..... , jo
 ..... in jo naučila ..... . Povedala je,
 da ..... kup orehov, potico in grozdnih zrnec, ki bi jih rada
 ..... miški. Mama miš je svarila miško, češ da jo bo mačka
 ..... . Miška mami ni verjela in je ..... k mački.

Reinhold Jannach

Naravoslovni poskusi

Lahko gledam skozi papir?

Potrebuješ:

- papir bele barve
- skodelico
- časopis
- malo olja

Poskus izvedi na nepropustni podlagi, ne na leseni ali kamniti mizi. Nalij v skodelico malo olja. Pripravi papir bele barve in časopis. Pomoči prst v olje in ga drgni ob papir bele barve. Ko je nastala oljna lisa, položi papir bele barve na časopis.

Kaj se dogaja?

REŠITEV

Papir je sestavljen iz veliko tanjših vlakn celuloze. Med vlakni je zrak. Ta sipa svetlobo, ki pade na papir. Posledica tega je, da je papir neprozoren. Olje izpodrine zrak med vlakni, torej ni več snovi, ki lahko sipa svetlobo, in papir postane prozoren.

Liza in Oli**3.**

V NEKI DRUGI DEŽELI

V neki drugi deželi, ki vam je še bližje in ki ni preživela tako slabih časov, kjer narava in vaško okolje izgledata na videz idilično, je neke noči na idilični kmetiji pricvilil na svet skupaj z bratci in sesticami mali črni kužek.

Ko so mladički dovolj odrasli, so jih lastniki, prijazni kmetje, razdelili sosedom in znancem po bližnji in daljni okolici. In tako je dolgodlaki črni mešanček z belimi „copatki“ na kratkih tačkah pristal v sosednji vasi pri družini, ki si je takrat zaželela psa.

Nekaj časa so se otroci z njim igrali, lahko je spal celo v njihovi sobi. Dokler starši niso imeli z njim opravka, se je lahko motal po hiši, tekal po dvorišču, bil v veselje otrokom in vedno bolj v napoto odraslim. Pa so se lepega dne naveličali, da se je veselo

motal med njihovimi nogami in so ga na dvorišču pripeli na verigo. Otroci so še nekaj časa hodili k njemu, včasih so ga odpeljali na sprehod na njivo in travnik, včasih so se z njim igrali na dvorišču. Prihajala je zima, vedno manj so bili zunaj in na koncu zanje kuža več ni bil zanimiv. Prinašali so mu hrano in vodo, občasno so ga pobožali in ... na koncu je bil zanje le še nadloga, ki laja na verigi, če gre kdo mimo. Pozimi so mu v pasjo kočico, ki to sploh ni bila, bolj iz desk zbito zavetje pred dežjem in snegom, položili malo slame, da ga ne bi preveč zeblo. Mali kuža Oli je tako sameval na svoji verigi, se zabaval po svoje: preganjal je ptičke in muce po dvorišču – kakor daleč mu je pač dopuščala dolga veriga, poleti je prežal na muhe in kobilice, veselo je lajal, ko je kdo prišel na dvorišče, vrgel se je na hrbet in užival, če ga je kdo božal po trebuščku, razočarano je cvilil za njimi, če so bili ljudje slabe volje in so le šli mimo, kot da ga ne opazijo, ter se je skril v svoje zavetje, če so bili zelo slabe volje in so ga kregali in nagnali od sebe.

Tako so minevali Olijevi dnevi: brez družbe, brez človeške pozornosti, ve-

činoma je bil osamljen, vendar še vedno predan svoji družini, vedno dobrovoljen in prijazen.

Nekega dne pa so ga zapustili. Kar odšli so – v boljši svet, s trebuhom za kruhom. Niso pustili le njega, pustili so svojo kmetijo, svoje dvorišče, pustili so staro življenje ... in pozabili na Olija! Pustili so ga tam, na njegovi verigi, prepuščenega na milost in nemilost sosedom. Ti so ga hranili, vendar si nihče ni vzel časa zanj, kaj šele, da bi ga vzel k sebi. Ko jim je tudi ta obveznost postala odveč, so se sosedje, na Olijevo srečo, obrnili na tamkajšnje društvo za zaščito živali.

Vinko je skrbel za mnogo nesrečnih pasjih duš v bližnji in daljni okolici. Kakor Ana, oddaljena stotine kilometrov, se tudi Vinko tu ni mogel kar obrniti

stran in je revčkom pomagal: preko društva je zanje zbiral hrano, hodil k njim na obiske, jih hranil, po najboljših močeh negoval, jih vodil na sprehode, skrbel, da so bili redno cepljeni in veterinarsko oskrbljeni, če je kateri zbolel.

Spet je prihajala zima, vedno bolj mrzlo je bilo, Vinku se je mali Oli smilil sam na verigi, brez toplega zavetja, popravil mu je zavetje, vanj naložil še več slame ... in, kakor Ana, tudi on objavil Olijevo sliko na facebooku, s prošnjo, naj se ga vendar kdo usmili, predno pride huda zima in nizke temperature. Naj mu vendar kdo odstopi topel kotiček v svojem domu ... in svojem srcu.

Mešanice človeka in živali

Pegaz

Pegaz je krilati konj iz grške mitologije. Njegovo ime pomeni izvir ali vir. Kjerkoli ta konj udari s kopitom ob tla, nastane izvir. Pegaz je otrok gorgone, Meduze, ob rojstvu je skočil iz njenega telesa. Pegaz živi visoko v planinah, pretežno na gori Helikon. Tam domujejo tudi muze. Krilati konj leti tako hitro kot veter. Lahko odleti vse do Olimpa. Zevsu prinaša strele. Je prekrasen in zelo močan. Njegova kopita so zelo močna. Je pa tudi nežen in čistega srca.

Odlikuje ga izredna modrost. Poročen je z Euipo, s katero ima naraščaj krilatih konjev.

Nekega dne Pegaza ob izviru ulovi grški heroj Belerofon. Krilati konj heroju dovoli, da ga jaha. Premagata pošast Himero in skupaj doživita še mnogo pustolovščin. Ko pa poskušata doseči Olimp, heroj Belerofon pade s Pegazovega hrbta. Zato Zevs krilatega konja spremeni v ozvezdje Pegaz in ga postavi na nebo.

Poveži v smiselne stavke.

Pegaz

je
je
je
je
ima
živi
leti
prinaša

sin meduze.
v planinah.
prekrasen in zelo močan.
krila in močna kopita.
hitro kot veter.
nežen in čistega srca.
moder.
Zevsu strele.

Označi s črkami a, b in c, kar spada skupaj.

	Slovenija		V svetovno znanih vrtovih Mirabell se nahaja vodnjak, čigar jedro sestavlja kip krilatega konja Pegaza.		
	Avstrija		Kip konja Pegaza na Pegazovi ploščadi spominja na legendo o Rogaški Slatini, ki govori o mitološkem krilatem konju. Pegaz je s kopitom udaril v tla in odkril naravno mineralno vodo.		
	Florida		Bronasta skulptura Pegaz in zmaj, ki je 33 metrov visoka, 35 metrov široka in 60 metrov dolga, v parku Gulfstream predstavlja večni boj med dobrim in zlom.		

KOCKAJ – NAŠTEJ/POIMENUJ – NAPIŠI

Potrebuješ kocko, kegelj (gumb, fižol, koruzno zrnje, kamenček, figurico), zvezek in pisalo. Igraš/kockaš, naštevaš in pišeš lahko sam_ ali v dvojce. Igro lahko večkrat ponoviš, ker s kockanjem ne prestavljaš kegelj vedno na ista polja. Tako nastajajo drugi stavki in druga besedila.

ŠTART	sorodnike	prostore v hotelu	Vrni se na štart.	zimske športne panoge	poklice v hotelu	zimsko obuvalo
						smučarske panoge
sestavine snežaka	smučarske opreme	družinske člane	tople pijače	zdravstvene poklice		pridevnike z nasprotji
pribor	Naštej/poimenuj 3 stvari			Pojdi 2 polji nazaj.		1 krog počakaj.
Pojdi 2 polji naprej.		CIJ		v otroški sobi		aktivnosti pozimi (glagole)
v kopalnici		pustne šeme	zdravila	prostore v stanovanju ali hiši		pohištvo
igre						Pojdi 2 polji nazaj.
gospodinjska dela	posode	Še enkrat kockaj.	pokrivala	bolezni	v kuhinji	na smučišču

- ➡ **Napiši najdene besede.**
- ➡ **Poveži jih v besedne zveze. Primer: vroč čaj ...**
- ➡ **Besedne zveze razširi v stavke. Primer: Če sem prehlajena, mi mama večkrat na dan skuha vroč zdravilni čaj. ...**
- ➡ **Vsaj 5 svojih stavkov uporabi v kratkem besedilu (na primer besedilo z naslovom: Bil/a sem bolan/bolna).**

Besedilo iz romana, Lovro Kuhar - Prežihov Voranc „Požganica“ VIII.

„Človek se mora prav vprašati, česa pravzaprav tukaj iščemo? Na Dunaju so nam pridigovali, da je naša nemška domovina v nevarnosti, da Srbi segajo po nemških krajih, a tu, komaj smo zapustili Celovec, hodimo po samih slovenskih krajih. Ali ste že slišali, da bi kak kmet nemški govoril? Jaz ne! Dobro so nas potegnili.“

Obergast, ki je do sedaj molčal in s puškinim kopitom vrtal v mehka tla, se je počasi oglasil:

„Če človek spozna te kraje, mu pride res marsikaj na misel. Kaj sem opazil v teh treh dneh, kar hodim tod okrog? Skoraj vsi veliki posestniki, skoraj vsi oštirji, in kar je še tega so Nemci, oziroma pravijo, da so Nemci. Helldorfovi uradniki, bogati purgarji tukajšnjih gnezd ... vsi nas pozdravljajo kakor svoje odrešeničke. Človek se mora skoraj sramovati in se vprašati: kaj pa to pomeni? ...“

„Nič dobrega ...“

„To pomeni, da nas je gospoda znala nahujskati drugega zoper drugega in nas spravila skupaj, da si pobijemo glave.“

„Ti kraji so nemški ... !“

Obergast je zamišljen odpljunil na tla, potem pa nadaljeval:

„Mi delamo roboto, očitno roboto! Kakšen interes pa naj imamo kot delavci, ali bodi na primer na tej ali oni hiši nemški ali slovenski napis? Slovenski napisi bi bili pravičnejši, ker je ljudstvo slovensko! Če bi bili mi res poslanci prave ljudske revolucije, potem bi bilo drugače! Tako pa – ne čudim se, če se Slovenci upirajo. Njihov boj za narodno svobodo je bolj upravičen kakor pa naš boj, ki ga baje vodimo za republiko. Če bi bilo drugače, bi se vse to rešilo pošteno in pravično za obe strani.“

Po teh besedah je zavladal daljši molk. Vsi so se zamislili, da so jim skoraj ugasnile pipe in cigarete. Prvi je prekinil molk Rebenig.

„Odkrito povem: dlje kot do Drave ne grem! Kaj pa imam iskati na oni strani? ...“

„Ali misliš, da pojdemo mi?“ so se zdaj skoraj užaljeno oglasili tudi Granictalerji.

Ne da bi popolnoma razumeli, kar je razlagal Obergast, jim je bila ta

misel kar dobrodošla, da se nekako izvijejo iz neugodnega položaja, v katerega so zašli proti svoji volji.

Počasi so volkswehrovci vstali in nadaljevali pot. Ko so prišli do korita, na katerega dnu je bučala Drava, se je na štajerski strani že svitalo. Tu se je bilo treba pridružiti bataljonu, ki je čakal, da prebrodi Dravo pri samem ustju lipiškega potoka. Brod so umikajoči se Slovenci potopili, a zdaj so šele delali nov prehod.

Labočani so z drugimi vred čakali. Kljub temu da so bili utrujeni in da je bila zdaj najlepša priložnost za počitek, so bili daleč od počitka. Mučile so jih druge skrbi ...

„Mi bi morali pravzaprav poiskati patra Lobisserja,“ so menili.

„Pa ga poiščite, če spadate k njemu!“ so jim posmehljivo odvrnili Dunajčani.

Granictalerji si niso dali dvakrat svetovati, temveč so se dvignili in jo mahnili iz korita. Z njimi so odšli tudi Sirničani. Dokler niso prišli do vrha police, ni nobeden spregovoril besedice. Ko so bili pa že na ravnini, se jim je mahoma odprlo:

„Prekleti čuši, zaradi njih bi lahko še sitnosti imeli,“

„Onstran Drave nisem ničesar zgubil.“

„Glavno je, da smo se tu izmotali; naprej bo že šlo.“

1. Iz kakšnega položaja se nekako izvijejo? ____ ( ) ____

2. Kaj so umikajoči se Slovenci potopili? ____ ( ) ____

3. Po katerih krajih hodijo, odkar so zapustili Celovec?

Po samih ____ ( ) ____

4. Slovenski napisi naj bi bili ( ) ____

5. Kot kaj pozdravljajo bogati purgarji volkswehrovce?

____ ( ) ____

6. Kdo nima interesa, ali je na hišah slovenski ali nemški napis? ( ) ____

7. Kje so pridigovali, da je nemška domovina v nevarnosti? ____ ( ) ____

Geslo ti pove, da jih je
nahujskala ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
1 2 3 4 5 6 7

Kako nastane ... denar?

Ob koncu koledarskega leta so sestavila podjetja bilanco – zaključni račun s primerjavo dohodkov in stroškov preteklega leta. Bilanca lahko izkazuje izgubo ali dobiček. Tak obračun leta seveda lahko naredimo tudi za osebne izdatke in dohodke (kot je npr. žepnina).

Osnova teh obračunov je denar. Kako pa ta nastane, kakšne naloge ima?

Ob vpisu iskalnega niza „kako nastane denar“ se pojavi med drugimi tudi stran Evropske centralne banke (ECB) z naslovom „Kaj je denar? – European Central Bank“.

V daljšem besedilu in grafikonih se predstavljajo oblike denarja skozi čas, kako se uporablja, katere naloge ima, kako se ustvarja in tiska. Vmes so dodane informacije z nadaljnjimi razlagami, delno tudi v angleščini. V rubriki

Pojasnjujemo lahko preberete, poslušate ali gledate nadaljnje obširne informacije, npr. o evru.

Med najdenimi stranmi pa je tudi otroški.rtv slo.si/infodrom/prispevek/2627, kjer so pripravili kratko besedilo o tem, kdo je izumil denar, in pripravili tudi kratko risanko o tem.

Pa še to: Infodrom je del otroškega portala RTV Slovenija, kjer najdete še mnogo drugih zabavnih in zanimivih tem.

Kdo je izumil denar?

30. 10. 2014 - Zgodovina denarja

Jutri je svetovni dan varčevanja. Si kdaj že privarčeval kakšen evro? Morda pa sploh ne bi imeli težav z denarjem, če ga ne bi iznašli. In kdo ga je?

https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me-more/html/what_is_money.sl.html

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
EUROSISTEM

About

Media

Explainers

Research & Publications

Statistics

The Euro

Monetary Policy

Home > Pojasnjujemo > Povej mi več > Kaj je denar?

Pojasnjujemo

+ Po temah

Povej mi

Pokaži mi

Povej mi več

Kaj je denar?

24. november 2015 (posodobljeno 20. junija 2017)

Denar so bankovci in kovanci eura, pa tudi stanje na bančnem računu. Kaj sploh je denar? Kako nastane in kakšno vlogo ima pri tem ECB?

> Povej mi: Kaj je centralna banka?

Spremenljiva narava denarja

JASON DERULO

Kot najstnik je začel pisati pesmi za uspešne umetnike, medtem pa je sam postal velika zvezda današnje R&B scene.

Ko je bil Derulo star štiri leta, je prvič videl Michaela Jacksona, kako je navduševal publiko s pesmimi in plesom. „Michael Jackson je razlog, da sem takšen, kot sem,“ pravi 31-letni pevec. Naučil se je plesati balet in step ter se šolal v jazzu in hiphopu. Pri 17 letih je uspešno diplomiral na Ameriški glasbeni akademiji.

Zelo znani njegovi skladbi sta na primer **Take you dancing** in **Savage Love (2020)**.

Ritem skladbe Savage Love pravzaprav prihaja od 17-letnega dijaka Joshua (umetniško ime Jawsh 685) z Nove Zelandije. Melodija se je najprej imenovala Laxed (Siren Beat). Josh je objavil del pesmi na platformi TikTok. Drugi uporabniki so uporabili to glasbeno podlago za svoje videospote in tako je bil Siren beat odigran nad 55-milijonkrat. Ritem skladbe je slišal tudi Jason Derulo in iz tega ustvaril svojo pesem. O tem Josh nič ni vedel, pač pa je pesem prvič slišal šele na Youtubu. Medtem pa sta se zedinila in pesem Savage Love je bila uradno izdana kot njuna skupna pesem.

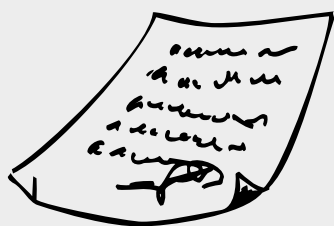
Rojstno ime:
Jason Joel Desrouleaux

Datum rojstva:
21. september 1989

Kraj rojstva:
Miramar na Floridi, ZDA

Velikost: **1,84 m**

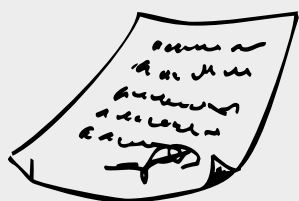
Poklic:
**R&B in pop pevec,
tekstopisec**

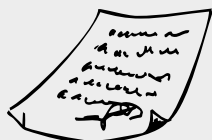
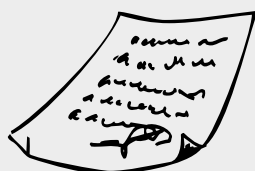
Draga mlada pisateljica, dragi mladi pisatelj,

v tem šolskem letu natečaj pisanja PISANA PROMLAD praznuje že 11. rojstni dan! Zato Te v tej številki Mladega roda spet prisrčno vabim, da napišeš besedilo v slovenskem jeziku in s svojim prispevkom sodeluješ na našem natečaju.

Tudi tokrat smo, primerno za vsako starostno skupino, izbrali naslove, ki so namenoma zastavljeni tako široko, da ne omejujejo kreativnega pisanja.

- ▶ **Nižja starostna skupina, 3.–5. šolska stopnja:**
Igramo se
- ▶ **Srednja starostna skupina, 6.–9. šolska stopnja:**
V mojem svetu
- ▶ **Višja starostna skupina, 10.–13. šolska stopnja:**
Mreže
- ▶ **Najvišja starostna skupina, do 25 let:**
Na zdravje!

Tudi letos bomo razen za besedila v narečju, besedila s šole, kjer slovenščina ni učni jezik, podelili posebno nagrado za strip (zgodbu v slikah in besedah).

Kako sodeluješ?

Napišeš besedilo in ga oddaš učiteljici/učitelju ali pošlješ na naslov:

Volbankova ustanova, Pisana promlad,
Mikschallee 4, 9020 Klagenfurt/Celovec
ali office@promlad.at ali preko spletnega obrazca na
naši spletni strani www.promlad.at.

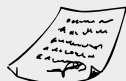
➡ **Rok oddaje: 19. marec 2021**

Za več informacij Te vabim, da spremljaš našo spletno stran www.promlad.at.

Želimo Ti veliko veselja in uspeha pri pisanju besedila.

Mag. Jasna Černjak

vodja projekta in strokovna sodelavka Volbankove ustanove

Še nekaj besedil nagrajencev srednje starostne skupine, ki so pisali na temo Sreča:

Sreča

Sreča je sonce,
ki v temi sveti.
Sreča je veselje,
ki se v žalosti prebudi.
Sreča je družina,
ki vedno pri tebi stoji.
Sreča je prijatelj,
ki te razume.
Sreča je žival,
ki te potolaži, če si v težavah.
Sreča je neznanec,
ki te na cesti pozdravi.
Sreča je dobra ocena,
ki te razveseli.
Sreča je sreča,
ki jo poznaš le ti.

*Gaja Rismondo,
ZG/ZRG za Slovence v Celovcu*

Sreča

Budilka zvoni. Zbudim se in sem kar slabe volje. Nočem iti v šolo, ker sem utrujen in raje bi se igral doma. Pridem v dnevno sobo in sem jezen, ker zajtrka še ni na mizi. Potem se preoblečem in grem na avtobusno postajo. Tam se spet razburjam, ker moram dolgo čakati na bus. V avtobus se usede mož, ki ga ne poznam, na prostor poleg mene. Pove mi, da je pred mesecem izgubil delo in zdaj upa, da bo končno našel novo, ker mora doma nahraniti svojo družino. V šoli je moj prijatelj Peter žalosten. Govori o babici, ki je imela pred enim tednom srčni infarkt. Upa, da bo preživela. Po šoli srečam v mestu soseda Štefana, ki je moje starosti. Pripoveduje mi, da si je hotel kupiti isto igro za računalnik, kot jo imam jaz. Toda starši mu je niso dovolili kupiti, ker nimajo dovolj denarja.

Kasneje na nogometnem treningu mi pove Boris, ki igra v moji ekipi, da je vsak dan cel popoldan sam doma. Veliko mora pomagati, ker je njegova mama samohranilka in je vedno dolgo v službi.

Po treningu me oče zapelje domov. Doma naju čaka mama z večerjo. Tudi babica je na obisku. Skupaj se usedemo za mizo in vsak pove o svojem dnevu. Moja sestra in jaz o šoli, starši o delu in babica o plesu za seniorje. Zelo prijetno je in počutim se dobro z družino. Spomnim se, kakšen čuden dan sem imel. Katere usode imajo ljudje. Zelo sem hvaležen, da imam to srečo, imeti tako lepo življenje in tako ljubo družino.

Paul Čertov, ZG/ZRG za Slovence v Celovcu

Posebna nagrada za najboljše besedilo v narečju

Sreča

Hambrt je živeva hēna mrēvla. Civ cajt je bova fole nesrečna, skuaz je bova namrdana pa svabe vole. Nabena druha žvad jo ni meva rada, zatu je civ cajt oj jamrava. Deli je živeva, bolj jezna je bova. Vsə so se baral, zakaj je tk zmrdana. Pa je rekva, da sreačo jiši. Vsak den je po liasə hodua pa druje žvadi barava, kaj je sreča. Vsaka je neka drujha poveva: vevrca je bova srečna, če je oreše pud zemvo našva, sraka, če je kej našva, da se sviatə ... Mroəvla pa nikol ni bova zadovoljna. Zahambrt se je vse spremianuo. Shuodvo se je čist neka nenavadneha. Mroəvla je bova srečna. Vsə so se baral, kaj je los. Rekva je: „Civ živlej sem to neumno srečo jiskava. Səda mam pa dost. Od nas naprej bom se vsak den fajn meva. In zatu sem səda srečna.

*David Wieser,
ZG/ZRG za Slovence v Celovcu*

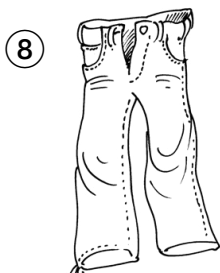
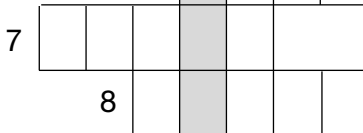
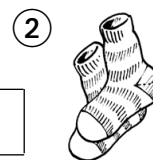
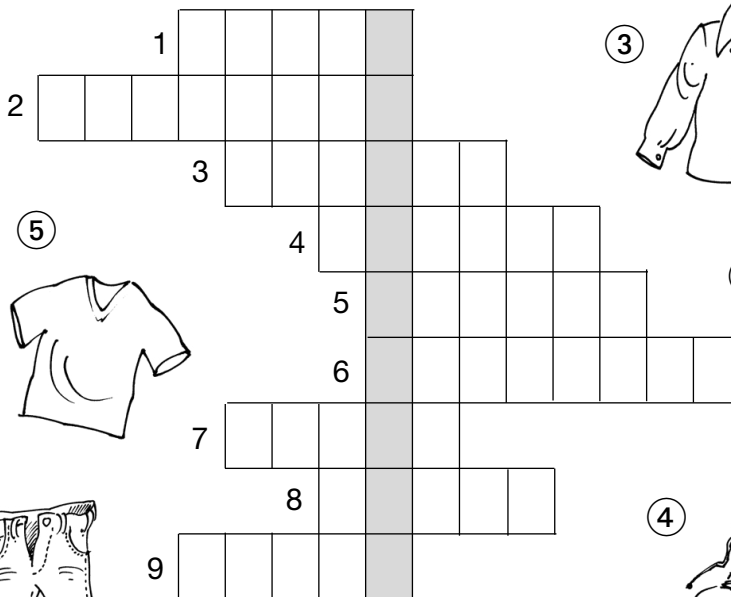
BRALCI PIŠEJO IN RIŠEJO

Pošljite nam svoje spise, pesmice, uganke ali risbe!
Mladi rod, Gabelsbergerstraße 5/II, 9020 Klagenfurt/Celovec,
elektronski naslov: urednistvo@mladirod.at

Obleka

V sivih kvadratih boš navpično prebral, kdaj to potrebuješ.

Rešitev: _____

Poišči in pobarvaj iste besede kot v križanki!

g	v	p	l	a	š	č	i	t	b	u	o	p	z	g	l	r	f	a
o	a	r	p	g	f	i	ž	n	o	g	a	v	i	c	e	l	k	n
č	e	o	k	t	s	r	a	j	c	a	o	g	p	k	u	n	j	s
k	a	l	u	a	n	i	z	d	a	f	č	e	v	l	j	i	t	m
e	p	a	m	a	j	i	c	a	n	i	k	d	n	e	v	n	r	s
o	b	z	v	o	č	v	e	n	a	r	o	k	a	v	i	c	e	u
v	b	l	u	z	a	č	a	m	ž	e	b	š	k	r	e	n	b	d
e	ž	u	m	i	l	n	t	k	m	h	l	a	č	e	r	o	u	n
p	a	k	r	i	l	o	g	m	l	e	u	o	i	k	a	s	d	f

plašč nogavice srajca čevlji majica rokavice bluza hlače krilo

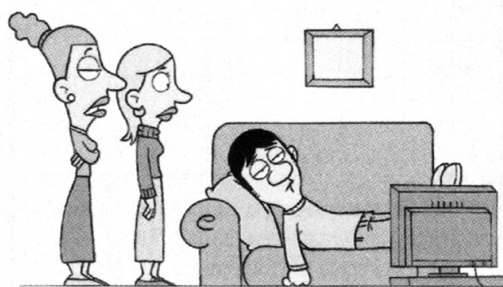

Svoji mami boš pripovedovala kasneje, najprej pokliči policijo!

Profesorja matematike zadene avtomobil. Voznik pobegne. Policist, ki pride na kraj nesreče, vpraša profesorja: „Gospod, ali ste si zapomnili številko avtomobila?“ „To ne, ampak vsota vseh številk znaša 22.“

Malega Tomaža boli zob in celo popoldne stoka. Mami je tega dovolj in pravi: „Jutri bova šla k zobozdravniku, da ti ta zob izdere!“ „Saj nisem nor!“ „Nič se ne boj, sinko. Ali se spominjaš, kako si bil pogumen, ko ti je zdravnik naredil šest šivov na razbitem kolenu?“ „Ja, mama, ampak takrat sem lahko stisnil zobe. Zdaj jih ne bom mogel!“

Ali je moj sin zrasel? Nimam pojma. Nikoli ga ne vidim pokonci!

Mož, ki je izgubil vse lase, bere v nekem časopisu oglas: „Vplačajte sto evrov na naš bančni račun. Prejeli boste mehiški izdelek, ki bo pomagal, da bo vaša pleša v hipu izginila.“ Mož je vplačal sto evrov in čez nekaj dni je prejel sombrero.

„Kdo je naj-pametnejši v vašem razredu?“ vpraša stric Tadeja. „Nihče!“ „Kako nihče?“ „Naš učitelj pravi, da je vsak izmed nas neumnejši od drugega.“

Kukavica gre na delo.

**MLADI
ROD**

Izdajatelj, lastnik in založnik Herausgeber
Eigentümer und Verleger:
Društvo „Mladi rod“/Verein „Mladi rod“

Glavna urednica/Chefredakteurin: Magda Zidej

Uredniki/Redakteure: Sabina Buchwald, Claudia Daniel, Sabine Koren-Lederer, Pepej Krop, Stefan Lesjak, Nada Malle, Reinhold Jannach, Nadja Kakl, Jurij Opetnik, Janja Trap-Kert, Elvira Sabotnik, Miha Vrbinc, Christina Hrobath

Ilustracije/Illustrationen: Samo Jenčič

Lektorat: Adrian Kert

Risba na naslovni strani: Annalena Fantur, LŠ Št. Jakob v Rožu

Odgovorna urednica/Verantwortlich im Sinne des Pressegesetzes: Magda Zidej, Mladi rod, Gabelsbergerstraße 5/II, 9021 Klagenfurt/Celovec, urednistvo@mladirod.at

Stavek in tisk/Satz und Druck:

Mohorjeva družba v Celovcu

Bundesministerium
Bildung, Wissenschaft
und Forschung

Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung
Zvezno ministrstvo za znanost, gospodarstvo in raziskovanje
Mladi rod wird aus den Mitteln der Volksgruppenförderung des Bundeskanzleramtes unterstützt.
Izdajo je podprl Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu.

**Dopise in naročila pošiljajte na naslov/
Zuschriften an:**

Mladi rod, Gabelsbergerstraße 5/II,
9021 Klagenfurt/Celovec
office@mladirod.at

Prispevke na naslov/Beiträge an:
urednistvo@mladirod.at

www.mladirod.at

Zvezno ministrstvo za znanost, gospodarstvo in raziskovanje priporoča Mladi rod za uporabo na dvojezičnih ljudskih šolah in na srednjih šolah dvojezičnega ozemlja na Koroškem ter za slovenski jezikovni pouk na nižji stopnji srednjih in višjih učnih zavodov.

Vom Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung wird Mladi rod zum Unterrichtsgebrauch an den zweisprachigen Volksschulen und an den Mittelschulen des zweisprachigen Gebietes in Kärnten sowie im slowenischen Sprachunterricht an der Unterstufe der mittleren und höheren Lehranstalten empfohlen.

Bankverbindung/Bančna povezava:

Posojilnica Bank eGen, IBAN: AT74 3910 0000 0302 7190, BIC: VSGKAT2K – **Zul.-Nr. 02Z030678**